

10 gr.

10 gr.

ABC

NOWINY CODZIENNE

HEJ! RAMIĘ DO RAMIENIA! ZGODNYMI ŁAŃCUCHY!
OPASZMY ZIEMSKIE KOLISKO!
ZESTRZELMY MYSL W JEDNO OGNISKO,
I W JEDNO OGNISKO DUCHY!
DALEJ BRYŁO Z POSAD ŚWIATA!
NOWEMI CIĘ PCHNIEMY TORY,
AŻ OPLESNIAŁEJ ZBYWSZY SIĘ KORY,
ZIELONE PRZYPOMNISZ LATA.

A. Mickiewicz
(Oda do młodości).

Nr. 301

Warszawa, wtorek 20 października 1936 r.

Rok XI

Jak sanacja uzasadnia projekty płk. Koca „Ośrodek koncepcyjny” i „ośrodek egzekutywy” „Zaproszenia indywidualne” do nowej organizacji

Dalsze szczegóły organizacji Obozu Czynu Państwowego, o którym pisaliśmy onegdaj, są wedle uzasadnień organizatorów, następujące:

Celem organizacji państwowej winno być:

1. skupienie elementów państwowych,
2. tworzenie ośrodków myśli i czynu państwowego,
3. szerzenie światopoglądu państwowego we wszystkich komórkach życia społecznego.

Typ obywatela - społecznika musi być przemieniony w typ obywatela - państwowca. Oboz Czynu Państwowego organizować ma życie społeczne dla celów państwowych, być w tym administracji państwowej, oraz stanowić szkielet dla ewentualnej masowej organizacji obywateli, celem realizacji zadań, wynikających z planu państwowego. Organizacja posiadać musi konstrukcję, która by gwarantowała sprawną realizację zarządzeń „z góry do dół”, a więc musi być organizacją zdyscyplinowaną, posiadającą wyraźną linię egzekutywy rozkazodawczą. Organizacja posiadać musi ośrodki koncepcyjne i ośrodki studiów na różnych szczeblach organizacyjnych. Ośrodki „egzekutywy” są niezależne od ośrodków koncepcyjnych.

Metody działania

1. Ustala się w organizacji zasadę odpowiedzialności jednostkowej za całość prac poszczególnych komórek. Komendanci poszczególnych szczebli organizacyjnych są odpowiedzialni przed komendantem szczebla bezpośrednio wyższego.

2. Organizacja wiąże się podziałem administracyjnym Państwa. Najniższą komórkę organizacyjną stanowi Koło Powiatowe.

3. Poszczególne komórki mają skład ilościowo ograniczony i są organizowane w ten sposób, aby każdemu uczestnikowi przypadł w udziale wyraźnie określony odcinek pracy na danym szczeblu organizacyjnym.

4. Działalność poszczególnych komórek opiera się na głębokim wnikiwaniu w ducha planu państwowego w ramach przydzielonych zadań przy należytych uwzględnieniu konkretnego terenu pracy, inicjatywy wykonawczej oraz w pełni możliwości osobistych.

Komórka naczelną

Komórka naczelną składa się z komendanta, rady naczelną, rady studiów, egzekutywy. Rada naczelną ustala wraz z komendantem zasady wytyczne do przeprowadzenia dla rady studiów. Rezultaty w postaci gotowych projektów realizacyjnych są przedkładane jako opinie po przez radę naczelną komendantowi, który zleca wykonanie egzekutywie.

Szczebel wojewódzki organizowany jest w sposób analogiczny. Szczebel powiatowy posiada zamiast rady studiów kluby dyskusyjne, grupujące osoby o światopoglądzie zbliżonym do państwowego. Zasadnicze kierownictwo

spoczywa w rękach komendanta komórki.

Tak pomyślana organizacja — czytamy w uzasadnieniach — stanowi mocny kościół dla rozporządzenia szerokiej akcji konsolidacyjnej w społeczeństwie. Od trafnego doboru ludzi w organizacji i od stopnia przejścia się ich ideologią państwową będzie zależało w dużym stopniu powodzenie całej akcji. Nie można przeskoczyć tego etapu organizacyjnego przy tworzeniu wielkiej organizacji politycznej.

Dobór ludzi

Hasła rzucone przez naczelnego wodza — czytamy dalej — hasło obrony Państwa, może skupić do wspólnej pracy ludzi z najrozsądniejszych obozów i stronnictw, stojących na gruncie afirmacji państwowości polskiej.

Powyższe słowa oddają niemal dosłownie tekst uzasadnienia projektu powstania nowej organiza-

Dywersja Zarzewia przeciw obozowi płk. Koca

W niedzielę obradowało we Lwowie doroczne walne zebranie miejscowego „Zarzewia” pod przewodnictwem prezesa zarządu głównego tej organizacji, dr. Helczyńskiego, prezesa Najw. Trybunału Administracyjnego. Referował przewodniczący lwowskiej grupy „Zarzewia” prof. Eugeniusz Romer. Zarówno referat jak dyskusja nad nim i uchwalone rezolucje obracały się około postulatu skupienia wszystkich sił Narodu.

Zarzewiaci apelują do całego społeczeństwa, aby skupiło się około hasła konsolidacji narodowej. Dla realizacji tego hasła zjazd zaproponował powołanie „Rady Pokoju Narodowego”, do której weszli wszyscy dotychczasowi premierzy od samego początku istnienia państwa.

Jak wiadomo dotychczas premierami byli: Andrzej Moraczewski, Ignacy Daszyński, Ignacy Paderewski, Leopold Skulski, Wincenty Witos, Antoni Ponikow

ski, Artur Śliwiński, Władysław Sikorski, Walery Sławek, Kazimierz Świątalski, Kazimierz Bartel, Leon Kozłowski, Marian Zyn-dram Kościakowski i Felicjan Sławoj - Składkowski. Większość Rady stanowiąliby b. premierzy o poglądach mniej lub więcej lewicowych z niewielką domieszką osób, zaliczonych do t. zw. grupy pułkownikowskiej, lub posiadających poglądy, zbliżone do t. zw. morzowego frontu.

Uchwałę zjazdu zarzewiaków przyjął opinia publiczna, jako manewr skierowany przeciwko projektowanemu przez pułk. Koca Obozowi Czynu Państwowego. Oboz ten bowiem w zasadzie opiera się na wzorach faszystowskich, tymczasem koncepcja zarzewiaków nawraca do koncepcji demokratycznej, gdyż powołanie Rady Pokoju Narodowego z przed stawicielami lewicy jest możliwe tylko pod warunkiem zarządzenia wyborów na zasadach zmienionej ordynacji.

cji. W najbliższym czasie omówimy jej zasady dla poinformowania czytelników, choć organizacja ta nie wywoła zapewne większego wrażenia w kraju.

Po wizycie p. premiera w halach Deszcz grzywien, przeniesień, aresztów oraz pochwał i nagród

Dnia 10 października b. r. między godz. 7 — 8 rano premier Sławoj - Składkowski w towarzystwie komisarza rządu na m. st. Warszawy, Jaroszewicza, dyr. Igielskiego, kier. inż. Rysiakiwicza i jego zastępcy Skrobeckiego zwiędził szereg hal targowych, sklepów spożywczych i składów węgla dla skontrolowania cen artykułów pierwszej potrzeby.

Zwiedzone zostały: 1) bazar przy placu Trzech Krzyży i sklepy przy ul. Hożej, 2) sklepy spożywcze, jatki i wędliniarnie oraz detaliczne składy węgla przy ulicach: Twardej, Srebrnej, Żelaznej i Chmielnej, 3) hale targowe przy placu Żelaznej Bramy.

Z powodu stwierdzenia w bazach przy placu Trzech Krzyży:

a) braku cen w oknach wystawowych, a nawet braku cenników,

b) w wielu wypadkach wyższych cenników od obowiązujących, względnie fałszywych oznaczeń cen,

c) brudów i nieporządków — zostają przeniesieni z Warszawy na prowincję z dniem dzisiejszym:

starosta grodzki śródmiejsko-warszawski, Miklaszewski,

kierownik 13-go komisarjatu P. P. i miejscowy dzielnicowy.

Poza tym ukarano zarządcę bazaru Maurycyego Szytygolda za tolerowanie niechlujstwa grzywną w wysokości 500 zł., oraz dozorcę tego bazaru za nieporządk i brudy, z tym że jeden z nich, Wardały Fr. został z miejsca osadzony w areszcie na przeciąg 14 dni, za oczywiście wprowadzenie władzy w błąd.

W wyniku lustracji zostali ukarani w trybie karno administracyjnym za brak cen na towarach, brak cenników, wzgl. posiadanie starych cenników z wyższymi cenami:

właściciele jatek Ducki Józef (grzywna 500 zł.), Katarzyna Olaszewska, Sieklicki Marcei, Zakraj Czesław, Tabaczyński Fr., Kozłowski Piotr.

Właścicielowi sklepu z mięsem

Goldblatowi Necha wymierzono 600 zł. grzywny.

W halach targowych przy placu Żelaznej Bramy pan premier stwierdził czystość i ujawnienie cen na należytych poziomach i sposób zgodny z zarządzeniami z wyjątkiem jatki nr. 110 — 112, której właścicielka, Kil Stefania za wywieśnienie starego cennika z wyższymi cenami została ukarana grzywną w wysokości 500 zł. z zamianą na 15 dni aresztu.

Pan premier udzielił pochwały miejscowemu dzielnicowemu, st. post. Szydłowskiemu i przyznał mu nagrodę w wysokości 150 zł.

Poza tym pan premier przekazał prezydentowi miasta st. Warszawy zł. 300 do podziału między dozorców miejskich, utrzymujących czystość w halach przy placu Żelaznej Bramy.

Bereza dla spekulantów żywnościowych Wojewodowie mają spędzić Codzień godzinę na targu

P. Prezes Rady Ministrów wydał do pp. wojewodów, prezydentów miast i starostw okólnik w sprawie walki z drożyzną. W okół

niku czytamy m. in.:

Krótkowzroczni, egoistyczni wyżywkawcy ogółu, przez podbijanie cen artykułów pierwszej potrzeby, ukrywanie posiadanego towaru i szerzenie niepokojących pogłosek, o mających jakoby nastąpić zwyczajach cen — będą karani bezlitośnie. Rozbijają oni zwartość i wzajemne zaufanie obywateli państwa stwarzając podłoże do nieufności i niezadowolenia.

Dlatego też zarządzam: 1) wszyscy pp. wojewodowie, prezydenci miast i starostowie oraz podlegli im personel poświęcać aż do odwołania przynajmniej jedną godzinę czasu dziennego na osobistą kontrolę cen artykułów powszedniego użytku i akcję walki z drożyzną w terenie.

2) Wszystkie władze administracyjne i podległe im organa zmocniły prowadzoną już akcję walki z drożyzną, opierając się na obowiązujących przepisach.

3) Nazwiska winnych spekulacji mają być ogłaszane w dziennikach dla napędzania ich jako szkodników społecznych.

4) Wszelkiego rodzaju ulgi i pobłażliwości natury administracyjnej, sanitarnej i t. p. winny być wstrzymane w stosunku do wszystkich przedsiębiorstw i nieruchomości, będących własnością lub w posiadaniu osób winnych spekulacji — aż do zamknięcia tych przedsiębiorstw włącznie.

5) W ciągu tygodnia t. j. do 26 paźdz. r. b. — a w razie potrzeby i wcześniej przedstawiać mi pp. wojewodowie u motywowane wnioski na wystanie szczególnie winnych do Berezy.

Ostrzegam władze administracyjne, że ujemne wyniki w walce ze spekulacją i drożyzną uważać będą za dyskwalifikację z natychmiastowym wyciągnięciem służbowych konsekwencji. (PAT).

J. K.

Rewolucja umysłowa

Stary gmach wali się bezpowrotnie w gruzy. Wszystko to, co nie dawno jeszcze uznawano za niewątpliwie prawdziwe, dziś jest kwestionowane, jeśli już nie uważane za fałsz.

Nie będziemy się z tego powodu martwić. System myśli do niedawna powszechnie panujący, był systemem fałszywym, opartym na obcych zasadach. Dobrze więc, że się wali. Ale tylko pod warunkiem, że na miejsce dotychczasowego systemu będzie na tymczasie tworzonej nowej system myśli. Opartej na rodzimych pierwiastkach. Inaczej bowiem grozi nam rzecz najgroźniejsza — całkowita anarchia umysłowa.

Na to, żeby stworzyć nowy system umysłowy, trzeba ogromnego wysiłku. Trzeba wielkiej wiedzy, którą oparła ten nowy system na trwałych i mocnych fundamentach. Inaczej bowiem byłby on oparty na próżni.

Budowa nowego systemu myśli nie da się urzeczywistnić jeśli młodzież akademicka,

to środowisko, z którego wyjdą przyszli twórcy, nie będzie gruntownie myśleć, nie będzie usilnie pracować nad sobą, aby swą myśl pogłębić. Dziś największą bojącością młodego pokolenia akademickiego będzie bezwzględne zwalczanie dotychczasowego systemu myśli, którego już prostą konsekwencją jest wszystko to zło, które w Polsce istnieje. Oczywiście przy jednoczesnym wyciąganiu wszelkich praktycznych konsekwencji z tej zasadniczej postawy. Dziś największą odwagą jest odwaga tworzenia nowych, dotychczas nieznanych myśli bez oglądania się na dotychczasowe przesady i nawyki umysłowe, na dotychczasowe autorytety. Ale przed tym musimy przestrzec. Przed nie odpowiedzialnym, lekkomyślnym myśleniem. Myśl tworząca, budująca przyszłość, musi poznać dobrze też teraźniejszość, która wywiera i przeszkadza, kryjącą w sobie nie jedną przestroję i wskazówkę. Myśl tworząca wy-

magawiedzy.

Jeśli młodzież akademicka ma spełnić te swoje zadania, to musi ona pochodzić ze wszystkich warstw i z wszystkich części Polski. Dopływ do środowisk akademickich musi być oparty na bardzo szerokich podstawach. Przede wszystkim zaś musi wpłynąć silny strumień na wyższe uczelnie polskie ze wsi polskiej, która kryje w sobie najwięcej ukrytej, a dotychczas nie wykorzystanej energii umysłowej.

A tymczasem istnieje cło na wiedzę w postaci wysokich opłat akademickich. Uderza ono przede wszystkim studentów pochodzących ze wsi, wyposażonych w mniejsze środki materialne, a których przyjazd na studia do wielkiego miasta jest kosztowniejszy, niż dla mieszkańców tych miast. Stąd w wysokie opłaty akademickie biją przede wszystkim młodzi z wiejskiej, a stanowią premie dla żydów, skupiających się coraz bardziej w wielkich

miastach. Wysokie opłaty miłmowoli nasuwają myśl, że wprowadzono je po to, by utrudnić przewrót umysłowy.

Czas nie czeka. Tworzenie nowego systemu umysłowego staje się coraz bardziej palące. Obowiązek ten spada przede wszystkim na młodsze pokolenie. Ci, którzy formalnie przestali się już uczyć, powinni jak najintensywniej tworzyć nowy system. Ci, którzy jeszcze się uczą, powinni zdobyć jak najwięcej wiedzy, aby współdziałać w jego tworzeniu już w jak najbliższej przyszłości. Ale musi być odtwarty wolny dostęp do nauki dla Polaków, nie wolno utrudniać dopływu twórczych sił zewsząd, gdzie one istnieją. Musi być zniesione dotychczasowe cło na wiedzę.

Jeśli ten wysiłek twórczy obejmie możliwie szerokie grono, to niewątpliwie nastąpi w Polsce radykalny przewrót umysłowy, który dopiero pozwoli nam pójść po nowej drodze ku wielkości.